

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
(Мінекономрозвитку)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. 253-93-94, факс 253-63-71
Web: <http://www.me.gov.ua>, e-mail: meconomy@me.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37508596

№ _____

На № _____ від _____

Народному депутату України
Долженкову О. В.

Щодо надання інформації

Шановний Олександр Валерійовичу!

На виконання доручення Кабінету Міністрів України від 31.10.2017 № 42610/1/1-17 Мінекономрозвитку разом з Мінагрополітики, Мінсоцполітики, Антимонопольним комітетом, Держпродспоживслужбою та Держстатом опрацювало порушені у Вашому депутатському запиті, надісланому листом Голови Верховної Ради України від 20.10.2017 № 11/10-714, питання ціноутворення на продукти харчування та соціальний захист населення в умовах зростання цін і повідомляє.

Основні засади цінової політики визначає Закон України “Про ціни і ціноутворення”. Відповідно до частини першої статті 4 цього Закону основними напрямками державної цінової політики є, зокрема, розвиток національної економіки та підприємницької діяльності, розширення сфери застосування вільних цін, збалансованості ринку товарів та підвищення їх якості, забезпечення соціальних гарантій населенню в разі зростання цін та необхідних економічних гарантій для виробників, орієнтація цін внутрішнього ринку товарів на рівень цін світового ринку.

В рамках реалізації постанови Кабінету Міністрів України від 22.09.2016 № 656 “Про реалізацію пілотного проекту щодо тимчасового обмеження застосування постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1548 та постанови Кабінету Міністрів України від 17 жовтня 2007 р. № 1222” було проведено практичне

М2 Мінекономрозвитку
Вих. № 3805-03/44467-01 від 04.12.2017 15:44:12

дослідження дієвості існуючих методів (способів) державного цінового регулювання у сфері виробництва і реалізації продуктів харчування.

Аналіз даних засвідчив, що загальне зростання цін на продукти харчування протягом четвертого кварталу 2016 року було нижчим за аналогічний період 2015 року (4,5% проти 5,4%), при цьому загальний рівень інфляції в 2016 р. був істотно вищий за 2015 р. (5,6% проти 1,4%). Характер зміни цін на окремі види товарів також істотно не відрізнявся. В обох періодах з 17 груп товарів, за якими велось спостереження, по 7 групах товарів було зростання в межах 3-10%, по 5 групах більше 10 відсотків.

На зміну цін впливали такі фактори: сезонність виробництва товарів (підвищення цін на молоко, молочну продукцію та яйця курячі); збільшення експорту продукції закордон (молочні продукти, яйця); збільшення собівартості складових виробництва товарів (збільшення цін на паливо, паливно-мастильні матеріали, енергоносії, сировину, зростання заробітної плати тощо).

Найбільше зростання за IV квартал 2016 р. демонстрували молочні продукти (10-22%) та курячі яйця (40%). Зростання молочної групи товарів пояснюється сезонними факторами (у 2015 р. через сезонний спад виробництва ціни в той же період зросли на 9-16%) та зростанням закупівельних цін на молоко у українських фермерів (45% за 3 місяці) на фоні дворічних максимумів світових цін та підвищеного попиту на молочну продукцію.

Незважаючи на зростання цін на курячі яйця, фактичні ціни на кінець грудня 2016 р. (20,95 грн. за десяток) були нижчі ніж в аналогічному періоді 2015 р. (24,27 грн. за десяток). Тобто фактично ціни підвищились до рівня початку року після катастрофічного падіння цін навесні та в середині року (до 9-10 грн. за десяток), коли український експорт був обмежений через підозри на наявність сальмонельозу в українських яйцях та перенасичення ринку.

За інформацією обл(міськ)держадміністрацій, не відбувалось істотних змін в ціноутворенні на послуги, пов'язані із реалізацією харчових продуктів (послуги, що надаються у торговельних об'єктах, на ринках з продажу продовольчих товарів; надання в оренду торгових приміщень (площ), торговельно-технологічного та/або

холодильного устаткування у торговельних об'єктах, на ринках з продажу продовольчих товарів; послуги пакування (фасування) продовольчих товарів).

Тобто практика державного регулювання цін на продукти харчування, яка здійснювалась шляхом встановлення граничних розмірів рентабельності їх виробництва, торговельних надбавок та декларування зміни цін, не досягала мети стримування зростання цін, а лише запобігала створенню сприятливих конкурентних умов у сфері їх виробництва та реалізації, залученню інвестицій у модернізацію вітчизняного виробництва цієї продукції та будівництво нових технологічних ліній

Тому, Кабінет Міністрів України постановою від 07.06.2017 № 394 “Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 25 грудня 1996 р. № 1548 та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України” з 1 липня 2017 р. скасував адміністративне регулювання цін на продовольчі товари.

Водночас, згідно із статтею 3 Закону України “Про державну підтримку сільського господарства України” держава здійснює регулювання гуртових цін окремих видів сільськогосподарської продукції, встановлюючи мінімальні та максимальні інтервенційні ціни. Зміст державного цінового регулювання полягає у здійсненні Аграрним фондом державних інтервенцій в обсягах, що дозволяють встановити ціну рівноваги (фіксінг) на рівні, не нижчому за мінімальну та не вищому за максимальну інтервенційні ціни.

З метою унеможливлення спекуляцій з цінами на ринку продовольства, забезпечення розумного ціноутворення на харчові товари та насичення продовольчого ринку 22.12.2016 підписаний Меморандум про співпрацю між Антимонопольним комітетом, Мінагрополітики і Держпродспоживслужбою, який передбачає, зокрема, розроблення спільних підходів до розгляду проблемних питань щодо ситуації на продовольчих ринках України; регулярний обмін інформацією щодо ситуації на ринках продовольчих товарів, насиченості ринків та проявів недобросовісної конкуренції; створення робочих груп з метою прогнозування, упередження та реагування на цінові збурення на продовольчому ринку та запровадження механізмів оперативного обміну інформацією у разі виникнення цінових збурень на ринках продовольчих товарів.

7 вересня 2017 р. Прем'єр-міністр України В. Гройсман провів нараду з питання цінової ситуації на ринку соціально-значущих продовольчих товарів. Згідно з протоколом наради заінтересованим органам виконавчої влади відповідно до компетенції надано низку завдань, зокрема Антимонопольному комітету доручено активізувати роботу з недопущення порушення вимог законодавства про захист економічної конкуренції на ринках виробництва та реалізації соціально значущих продовольчих товарів. На сьогодні Комітетом проводиться дослідження 10 ринків основних продовольчих товарів.

Слід зазначити, що відповідно до Закону України "Про прожитковий мінімум" Мінсоцполітики на основі даних про рівень споживчих цін за даними Держстату щомісячно розраховує фактичний розмір прожиткового мінімуму для спостереження за рівнем життя населення. Розмір фактичного прожиткового мінімуму для різних соціальних і демографічних груп населення, розрахований у цінах вересня 2017 р., у порівнянні з початком цього року підвищився на 7,9-9,5%, при цьому вартість набору продуктів харчування, врахована у його розмірі, зросла на 10,1-12,7 відсотка.

Крім того, з метою недопущення зниження рівня життя громадян Урядом постійно вживаються заходи, спрямовані на підтримання їх купівельної спроможності.

Забезпечується зростання середньомісячної заробітної плати, у тому числі з урахуванням встановлення з 1 січня 2017 р. мінімальної заробітної плати у розмірі 3 200 гривень. За січень-вересень 2017 р. середньомісячна заробітна плата у порівнянні з відповідним періодом 2016 р. збільшилась на 37,2% і становила 6 847 гривень. Реальна заробітна плата за цей час зросла на 18,8 відсотка.

Для поліпшення пенсійного забезпечення та зменшення диспропорцій у розмірах пенсійних виплат прийнято підготовлений Урядом Закон України від 03.10.2017 № 2148 "Про внесення змін до деяких законів України щодо підвищення пенсій". За даними Пенсійного фонду України, станом на 01.10.2017 середній розмір пенсії склав 2 447,95 грн., що на 40,2% більше у порівнянні з відповідною датою 2016 року.

Тенденцію щодо зростання розмірів державних соціальних стандартів та гарантій передбачається продовжити і у 2018 році. Відповідно до проекту закону

України “Про Державний бюджет України на 2018 рік” (реєстр. № 7000 від 15.09.2017) розміри державних соціальних стандартів та гарантій заплановано підвищити темпами, що перевищують прогностичний рівень інфляції. Зокрема, мінімальну заробітну плату на 2018 р. передбачається встановити у розмірі 3 723 грн., що на 16,3% перевищує розмір, встановлений у 2017 році. Збільшення розміру мінімальної заробітної плати сприятиме зростанню рівня оплати праці в цілому, а отже – підвищенню купівельної спроможності працюючих громадян, а також легалізації трудових відносин, що, в свою чергу, забезпечить збільшення обсягу надходжень до державного бюджету та Пенсійного фонду України.

Місцеві органи виконавчої влади також вживають заходи, спрямовані на підвищення рівня життя населення, через залучення працездатних громадян до ринку праці, а також забезпечення додаткової підтримки вразливим верствам населення. Зокрема, шляхом надання адресних знижок на споживчі товари та послуги, введення в обіг адресних соціальних карток для соціально вразливих верств населення на рівні місцевих органів влади.

Одночасно повідомляємо, що за інформацією Держстату на копію Вашого запиту, надіслану на адресу Служби, Вам надано запитувану наявну інформацію щодо середніх споживчих цін на окремі продукти харчування у 2016-2017 рр. листом від 13.11.2017 № 11.4-03/200-17.

З повагою

**Перший віце-прем'єр-міністр України –
Міністр економічного розвитку
і торгівлі України**

Степан КУБІВ